M.A. 3rd Semester Examination, 2018

SANSKRIT

PAPER – SAN-302

Full Marks : 40

Time : 2 hours

The figures in the right hand margin indicate marks

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable

Illustrate the answers wherever necessary

प्रश्नानां सर्वेषामुत्तरं संस्कृतेनैव प्रदेयम् :

1. 'भाक्तमाहुस्तमन्ये'–भाक्तमित्यस्य कोऽर्थः ? तमित्यनेन कस्य परामर्शः ? समुद्धृतवचस आशयं व्याख्याय तत्खण्डनं ध्वनिकारदिशा क्रियताम् । 10

अथवा

व्याङ्ग्यार्थस्य वाच्यार्थाद् वैलक्षण्यम् आनन्दवर्धनाचार्यदिशा सोदाहरणं प्रतिपाद्यताम् ।

(*Turn Over*)

2. सप्रसङ्गं व्याख्यायताम् — 5

काव्यस्यात्मा स एवार्थस्तथा चादिकवेः पुरा ।
क्रौञ्च-द्वन्द्व-वियोगोत्थः शोकः श्लोकत्वमागतः ।।

अथवा

शब्दार्थ-शासनज्ञानमात्रेणैव न वेद्यते ।
वेद्यते स तु काव्यार्थतत्त्वज्ञैरेव केवलम् ।।

3. भरतमुनेः नाट्यशास्त्रस्य प्रथमाध्याये उल्लिखितस्य जर्जरदण्डस्य उद्भवमुल्लिख्य तन्महिमानं च वर्णयत । 10

अथवा

का नाम मत्तवारिणी ? नाट्यगृहनिर्माणे कीदृशी मत्तवारिणी कर्त्तव्या ? इति विवेचनीया ।

4. का नाम अर्थप्रकृतिः ? तस्य भेदाः सोदाहरणं व्याख्यातव्याः । 10

अथवा

सन्धेः सामान्यं लक्षणमुल्लिख्य तद्भेदाश्च प्रतिपादनीयाः ।

5. सप्रसङ्गं व्याख्यायताम् – **5**

सर्वशास्त्रार्थसम्पन्नं सर्वशिल्पप्रदर्शकम् ।
नाट्याख्यं पञ्चमं वेदं सेतिहासं करोम्यहम् ।।

अथवा

अन्यद्भावाश्रयं नृत्यम् ।